

Катька

Оксана Сайко

Таку, як Катька Іванченко, слід було ще пошукати! Хоча, мабуть, чи не в кожному класі знайдеться така особа, як наша Катька Іванченко. Хлопці ще з молодших класів смикали її за коси, жбурляли у неї на уроках паперовими кульками й з усіх сторін обстрілювали пластиліновими патронами з обрізаних ручок... Дівчата змушували її носити їхні сумки, купувати для них булочки й чіпси в шкільному буфеті або приносити з гардеробної їхній одяг... Можливо, річ була в тім, що Катька не мала в нашому класі жодного авторитету і ніхто не сприймав її поважно. Навіть вчителі не мали до неї особливої довіри, коли вона, приміром, виправдовуючись, чому не вивчила уроку, переконувала, що їх затопили сусіди або що у них цілісінький вечір не було світла, а мама не купила свічок... Коли її запитували вчителі, Катька схоплювалася з місця, червоніла, просила повторити запитання, опускала очі й мовчала або верзла якісь нісенітниці під дружній регіт класу. Катька не влад озивалася на жарти, любила щось вигадувати, тому була об'єктом для нескінченних наших кпинів та насмішок.

Мое ставлення до Катьки, таке собі іронічно-насмішкувате, майже нічим не відрізнялося від ставлення до неї більшості моїх однокласників. Щоправда, іноді я давала їй списати математику й дозволяла сісти біля себе на диктантах. І хоч я не змушувала її купувати мені булочки чи носити мою сумку, але я теж разом з усіма сміялася з її невдалих відповідей на уроках, з її недоречних вигадок або коли хлопці піднімали її на глуз...

Якось моя подруга Наталка, сівши біля мене на першому уроці – фізики, зашепотіла на вухо:

– Ти знаєш, у кого закохалася Катька? Тримайся, бо впадеш! У Ваську Клименка! Це вона мені на вечірці сказала, що він, мовляв, найкращий хлопець у класі! Та тут хіба сліпий не помітить, що він їй не просто подобається! От дурепа! І на що вона сподівається? Та він, як дізнається, так її засміє, що вона в іншу школу переведеться! Може, розповісти йому? От сміху буде!

– Та він її відразу відшиє, – припустила я.

– Тоді краще поки що не говорити йому нічого, побачимо, що буде далі. Ото тема!

Обидві ми пирснули зі сміху, аж фізичка звернула нам увагу. З того часу ми взялися спостерігати за Катькою та Клименком, й це неабияк розважало нас.

Васька Клименко подобався багатьом дівчатам. І хоч він кепсько навчався – як стверджувала наша керівницка, виключно через лінивість, – а проте мав авторитет, бо вважався найсильнішим хлопцем у нашому класі. Він мав гарну статуру й міцні м'язи, відвідував секцію вільної боротьби й піднімав штангу. Його поважали й побоювалися. Спробував би хтось не підказати йому на уроці чи не дати списати – начувайся! Васька був дотепним і гострим на язик. Його жарти були колючі й образливі. Напевно, ніхто б не витримав його насмішок, а от Катька витримувала. У відповідь вона тільки

всміхалася й знижувала плечима. Було справді важко збагнути, як це вона могла закохатися в того, хто так часто з неї глузував? Наталка навіть висунула версію, що Катька закохалася тільки у його м'язи, а не в нього самого. Але ж чи могло таке бути насправді?

Катька, що сиділа на третій парті обік нас, і справді не зводила очей з Клименка, що сидів перед нами. А якось наважилася попросити у нього підручника з хімії. От так зухвалість! Наважитися щось попросити у Клименка? Васька насупився, здивовано примруживши очі, і, витримавши паузу, з байдужим виглядом кинув їй на парту підручника. Не менш здивована, Наталка лише штовхнула мене ліктем. Багатозначно всміхаючись, вона іноді хитро натякала Клименкові:

- У тебе, як у справжнього спортсмена, вже є прихильниці... Не помічаєш?

Та Васька справді, здавалося, не розумів, про що їй ідеться. Тільки стенав плечем і насмішувато кидав:

- Це ти себе, може, маєш на увазі? Розслабся! Ти не в моєму смаку!

Одного дня Андрій Горохівський приніс нового футбольного м'яча. Хлопці вирішили його випробувати й влаштували на майданчику справжню футбольну гру. Час від часу крізь відчинені навстіж вікна нашого класу, розташованого на першому поверсі, звідти долинали їхні вигуки. Наталка, всівшись на підвіконня, спостерігала за їхньою грою.

- А ось і наша Катька... Де Клименко, там і вона... Ось, м'яча подає... Підлиза! Але це ж треба так вміти прикидатися, наче її страшенно цікавить футбол, - коментувала Наталка, жмурячись від весняного сонця.

- Вона просто вболіває за Клименка, - відказала я.

- Та ні, не просто! Вона навіть встряває у якісь там суперечки! Можна подумати, що щось у цьому тямить...

Пролунав дзвінок, з майданчика почувся вигук невдоволення - видно, хлопцям не хотілося переривати гру.

- Ого! Оце так сила! - раптом захоплено вигукнула Наталка. А за мить усі здригнулися від звуку розбитого скла. М'яч безжально поцілів у вікно нашого класу.

- Оце так Клименко... - прошепотіла Наталка.

За якусь хвилю разом з учителем хімії до класу увійшла наша керівничка Олена Павлівна. Її опущені й міцно стулені уста не віщували нічого доброго.

Ми схопилися з місця та так і залишилися стояти.

- Хто? - спитала вона, обвівши суворим поглядом увесь клас.

Усі мовчали, потупивши погляд. Чути було лише тріпотіння крил горобця, що влетів крізь розбиту шибу.

- Ще раз запитую: хто розбив вікно? Знаю, що хлопці грали в м'яча перед вікнами. Клименко, Васюченко, Горохівський... Хто там ще був? І врешті, хтось із вас буде справжнім чоловіком та зізнається?

Усі мовчали. Напруга з кожною хвилиною наростала, здавалося, от-от станеться якийсь вибух. І раптом тишу прорізало оте ледь чутне й ніжне...

- Це я...

Усі аж здригнулися – не так від несподіванки, як від здивування.

– Хто? – перепитала керівничка.

– Я, – вже впевненіше повторила Катька.

– Ти?... – здавалося, Олена Павлівна була здивована не менше.

– Так, вибачте, це я винна. Я була разом з хлопцями... Я дуже люблю футбол... Таку подачу зробила... Не розрахувала сили, а ще біля вікон...

Олена Павлівна лише важко зітхнула:

– Гаразд, Катерино, давай сюди щоденника. Зайдеш за ним після уроків до учительської, тоді й поговоримо, – зронила вона і вийшла з класу.

Після останнього уроку ніхто не розходився. Усі були збентежені тим, що відбулося. Завжди кумедна невдаха Катька, з якої усі підсміювалися, тепер здавалася героєм, так, наче вчинила справжній подвиг.

– Ти здуріла? Нащо ти це зробила? – накинулася на неї Наталка, тільки-но за вчителем зачинилися двері. – Я ж бачила, це не ти зробила! Нащо тобі неприємності?

Катька байдуже стенула плечем:

– Нічого особливого. Усі ж і так звикли, що зі мною відбуваються всілякі неприємності. Що тут такого? Нічого нового...

– Ти хотіла вигородити Клименка? – тихо запитала я, але те почули усі. – Оце так любов...

Катька знову стенула плечем, ні на кого не дивлячись.

– А хто тебе просив про це? – спалахнувши, озвався нарешті Васька Клименко, вперше за весь час. – Ти цілком дурепа? В яке ти становище мене поставила? Хотіла принизити мене перед усіма? Показати, що я такий нікчемний пацан? Який дозволить, щоб якесь дівчисько за нього віддувалося? Так?

Катька на те не зронила ні слова, тільки пильно й якось дивно подивилася йому в очі.

– Та розслабся ти, Васько, – заговорив його друг, Андрій Горохівський, з поблажливою посмішкою плескаючи його по плечах. – Тобі то що? І батьків у школу не викликать, і за розбите скло платити не доведеться... Це ж Катька! Тобі пощастило, а ти злишся через дурниці!

– Стули патякало, бо я тебе стулю! – відштовхнувши його, похмуро процідив Васька, аж той не втримався на ногах і сів за парту.

Клименко закинув на плече сумку і швидко вийшов з класу. А за якийсь час ввійшла Олена Павлівна і мовчки віддала Катьці щоденник. Усі зрозуміли, що Васька зізнався.

Після цього випадку наше ставлення до Катьки помітно змінилося. І хоч з її кумедних відповідей на уроках ми й далі реготали, а проте вже ніхто не наважувався з неї глумитися, як раніше. І мабуть, не тільки через те, що побоювалися Васьки Клименка, в поведінці якого вже наче вчувалася якась безмовна повага до Катьки. Можливо, ми усі щось таки зрозуміли? Принаймні я збагнула, що досі зовсім не знала Катьки. Навіть того, що вона любить футбол.